

[Tekst op de enveloppe, achterzijde:]

Jules Schelvis
Hopital militair
Vaihingen / Enz
Stuttgart

[Tekst op de enveloppe, voorzijde:]

Fam. I. Stroz
Nieuwe Prinsengracht 37
Amsterdam – C.

Indien deze brief onbestelbaar is, s.v.p. brengen naar fam. J. Stodel, Nieuwe Prinsengracht 96 indien ook deze fam. niet meer aanwezig is afgeven aan Drij. Lindenbaum, Herengracht 457 S.v.p. de brief dicht laten. Ik kom hem dan zelf terug halen! Bij voorbaat dank!

[Door bovenstaande tekst staat een groot kruis]

[Tekst brief, voorzijde, met potlood geschreven:]

Vaihingen / Enz, 7-5-1945.

Lieve Annie en Karel. (en Izaak?)

Dit zal wel het eerste bericht zijn, dat jullie van de familie zult bekomen. Helaas heb ik, zoals je misschien wel op de hoogte zult zijn, zeer slechte mededelingen. Van onze zeven huisgenoten, dus Gretha, David, Hella, Chel, Herman, Ab en Jules, moet ik schrijven dat naar ik kan aannemen, alleen ik ben overgebleven. De anderen zijn, helaas moet ik je het mededelen, niet meer in leven. Er moet wel een wonder gebeurd zijn, als één van hen terug komt. Gretha, David, Hella, Chel en Herman zijn, naar ik aanneem voor 99%, direct bij aankomst in het „SS SONDERLAGER – SOBIBOR, bij Lublin, vergast. Ab en ik zijn doorgestuurd naar een ander „kamp“. Ik werd, als door een wonder, doorgestuurd als drukker. Ab bleef in dat kamp. Volgens de berichten is enige maanden later dat kamp volledig „opgeruimd“.

Ik schrijf dit alles zo koud, daar het vele, wat ik heb gezien en zelf heb meegemaakt, mij hard heeft gemaakt. Het zal je wel pijn doen, dit alles te lezen, maar ik moet het je toch schrijven. Ik hoop dat je man, die gelijk met ons in Westerbork was, de fam. H. Strauss, fam. Friede, en alle ondergedokenen het er beter afgebracht hebben.

Ikzelf ben als door een bovenmenselijke macht in leven gebleven, vele malen stond ik

voor de dood. Vele beslissingen heb ik moeten nemen, beslissingen die leven of dood betekenden. Doch steeds was het lot mij gunstig. [doorgestreepte woorden] Sinds 15 april (8 april werden we bevrijd door de Franse troepen in Vaihingen bij Stuttgart) lig ik in een ziekenhuis in Vaihingen en heb het zeer goed. Ik weet, veel beter als jullie in Holland, naar ik

[Vervolg tekst brief, achterzijde:]

veronderstel.

Dit is het allernoodzakelijkste, wat ik jullie schrijven moest. Ik hoop spoedig weer in Amsterdam te zijn, misschien 3 of 4 weken. Dan zal ik jullie alles precies vertellen. Laat deze brief ook lezen aan de fam. Stodel op de Nw Prinsengracht, indien ze natuurlijk nog aanwezig zijn. Nu lieve mensen, hartelijk gekust en gegroet door jullie neef en vriend

Jules Schelvis.
Hopital français
Vaihingen / Enz.

[Tweede, waarschijnlijk incomplete brief, zonder enveloppe:]

[Tekst brief, voorzijde, met potlood geschreven:]

Vertrek uit Westerbork transport van 3500 Joden.
4 dagen reizen. Aankomst SOBIBOR bij Lublin. Daar wordt een selectie gemaakt. 80 man vertrekken naar turfkamp Dorohucza. De rest is vergast. Van die 80 man vertrekken 3 Hollanders, Jules Schelvis, Leo de Vries, Jozef Wins naar K.L. Lublin. Kamp DOROHUCZA, ± 800 man, volledig UITGEROT, November 1943. Na 15 dagen in het MOORD-kamp Lublin te zijn geweest, vertrekken de 3 Hollanders naar Radom, met 97 Polen. Kamp LUBLIN in November 1943 volledig UITGEROT, (± 22.000 man). In Radom ghetto werken, eerst in S.S. drukkerij, later in wapenfabriek. Natuurlijk in alle kampen schietpartijen, ophangen, zweepslagen en alle mogelijke en onmogelijke gruweldaden door S.S. en Oekraïensche vrijwilligers. In ± Juni of Juli moeten we vluchten voor de Russen. 4 dagen marcheren (± 2500 manen, vrouwen en kinderen) 110 K.M. met zware afzetting van S.S. De kinderen, en die niet mee konden (heel wat), doodgeschoten. Aankomst in Thomaszow. Daar 5 dagen, alle in kleine fabriekshal. Zo goed als geen eten, luizen, drek, enz. Vanaf de fabriek in de paardewagons naar Vaihingen. Daar is een nieuw K.L. Slecht eten, zwaar werken. [doorhaling] In In November gestuurd naar K.L. UNTERRIEXINGEN. Millioene luizen, geen water, slecht slapen, weinig eten, zwaar werken op het vliegveld Gross-Sassenheim (Veel ~~lucht~~ luchtaanvallen. Doden en gewonden. Wegens ziekte word ik naar K.L. Vaihingen getransporteerd, maart 1945, wat intussen een „herstellings-kamp” is geworden. Mijn 2 kameraden moeten naar een ander lager. Waarheen weet ik niet. Na ± 2 jaar ben ik ze kwijtgeraakt. In Vaihingen heerst typhus en diarree. Beide met dodelijke afloop, 30 doden per dag is gewoon. Begin april wordt K.L. Vaihingen geëvacueerd, de geallieerden naderen. Alleen zij, die absoluut zwaar ziek zijn of niet kunnen lopen, blijven achter. De S.S. verdwijnt en 6 posten bewaken het kamp. 8 april komen de Fransche tropen ons bevrijden. Na 2 jaar ben ik weer vrij. Opgenomen in een nieuw ziekenhuis in Vaihingen, Hopital Militaire. Prima behandeling door de Fransen en door de Duitschers. Krijgen hier uitsluitend witbrood, Amerik. En Engelse cigarettens, veel vlees, ei, spek. [doorhaling] dadels, bier, wijn enz. Toch sterven er nog tamelijk veel. Ik persoonlijk ben ~~persoonlijk~~ in zoverre hersteld, dat ik nog wat uithoudingsvermogen moet krijgen in lopen.

Alles wat hier geschreven staat is de naakte waarheid. Dit

alles heeft de schrijver persoonlijk meegemaakt. geschreven
de 7^e MEI 1945 door Jules Schelvis, laatste adres in Holland
Nieuwe Kerkstraat 103^{III} Amsterdam-C.

[Vervolg tekst brief, achterzijde:]

S.V.P. dit laten lezen aan Directeur en personeel
Drukkerij Lindenbaum, Herengracht 457 en fam
I. Stroz. Nieuwe Prinsengracht 37.
De schrijver deze veroorloofd [sic!] dit schrijven, woordelijk
of omgewerkt, doch dan met de juiste gegevens,
in de krant af te drukken.

Jules Schelvis.

[Aantekening met blauw potlood:]

Dessau
bei [onleesbaar: Kossitz (?)]